

Карап

Решение

№ 14-6

от « 26 » марта 2021 г.

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр hәм өстәмәләр керту турында» Совет каары проекты хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә hәм «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнар белән тәнгәлләштерү максатында Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Советы КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Советының 2018 елның 29 июнендей 6-27 номерлы каары белән кабул ителгән «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына күшүмтә нигезендә үзгәрешләр hәм өстәмәләр кертергә.

2. Элеге каарарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве уздыру ёчен жибәрергә.

3. Элеге каарарны дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Мамадыш муниципаль районының рәсми mamadysh.tatarstan.ru сайтында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга.

4. Элеге каар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставының 90 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Элеге каарарның үтәлешен тикшереп торуны регламент, законлылык, хокук тәртибе hәм депутат этикасы буенча муниципаль район Советының дайми комиссиясенә йөкләргә.

Район башлыгы,
муниципаль район
Советы рәисе

А. П. Иванов

муниципаль район Советы
каарына 1 нче күшымта

26.03. 2021 ел; № 14-6

«Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. 6 статьяда:

1.1. 1 өлешнең 17 пунктына «авылара территориядә урнашкан жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планын бирың түрүндә » сүzlәрен өстәргә;

1.2. 2 өлешнең 11 пунктында:

1.2.1 «территория, бирың» сүzlәреннән соң «жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлекенең шәһәр төзелеше планы, бирың» сүzlәрен өстәргә;

1.2.2. «Уз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү түрүндә, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны рөхсәт ителгән төзелешнең инчик параметрларына туры китерү түрүндә каар, капиталь төзелеш объектларын жирләрдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталь төзелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләр нигезендә реконструкцияләү (алга таба шулай ук - билгеләнгән таләпләргә туры китерү)» сүzlәрен төшереп калдырырга;

2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге редакциядә 15, 16 пунктлар өстәргә:
«15) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка торак урыны бирың;
16) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәту чараларын гамәлгә аширу»;

3. II бүлеккә түбәндәге редакциядә 15. 1. статьясын өстәргә:

«15.1 статья. Инициатив проектлар

1. Район халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә аширу максатларында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына бирелгән мәсьәләләрне хәл итү хокуки район башкарма комитетына инициатив проект кертелергә мөмкин.

Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган район территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе Район Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны тәкъдим итүгә жирлек территориясендә яшәүче уналты яшькә житкән ун гражданнан да ким булмаган инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны Район Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мөмкин. Район Советының норматив хокукий акты нигезендә проект инициаторы булу хокукуы шулай ук тиешле Район территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проектта түбәндәгә мәгълүматлар булырга тиеш:

- 1) муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирламасы;
- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәклө чыгымнарның алдан исәпләү;
- 5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт белән катнашуы турында белешмәләр;
- 7) планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен жирле бюджет акчаларын файдалану күздә тотылган очракта, аның күләмен күрсәту;
- 8) Район территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешенә район Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәту;
- 9) Район Советының норматив хокукий актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, Башкарма комитет каравына кертелгәнче, инициатив проект турында фикер алышу, аның шәһәр халкы яки аның өлешенә яшәүче халық мәнфәгатьләренә туры килүен, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлыгын билгеләү, шулай ук гражданнар жыельши яки конференциясе тарафыннан инициатив проектка ярдәм итү турында каар кабул итү максатларында гражданнар жыельшиның яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыельшиның яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта, бер жыельшта яки бер гражданнар конференциясендә берничә инициатив проект каралырга мөмкин.

Район Советының норматив хокукий акты белән шулай ук гражданнарны сораштыру гражданнарның инициатив проектка теләктәшлек итү турындагы

мәсъәлә буенча фикерен ачыклауны сорашып белешү, аларның имзаларын жыю юлы тәртибендә башкару каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары Башкарма комитетка инициатив проектны гражданнар жыелышы яки конференциясе беркетмәсен, гражданнар арасында сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) шәһәр халкы яки аның өлешендә яшәүче халық тарафыннан инициатив проектны хуплауны раслаган имзалы кәгазыләр белән бергә тапшыралар.

5. Инициатив проектны Башкарма комитетка тапшыру турындагы мәгълүмат инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмматтеле коммуникация чөлтәрендә Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш, анда әлеге статьяның З өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен тәкъдим итү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү срокын күрсәтеп, башкарма комитетка хәбәр ителә. Үзләренең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшькә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Күрсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-теле коммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат составына әлеге жирлек кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында күрсәтелгән мәгълүмат авыл торак пунктының старостасы тарафыннан гражданнарга житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект Район Башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

- 1) инициатив проектны хупларга һәм аның буенча эшне жирле бюджет турындагы карапда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау (жирле бюджет турындагы карапга үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларда дәвам итәргә;
- 2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Район башкарма комитеты түбәндәге очракларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карап кабул итә:

- 1) инициатив проектны кертүнен һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- 2) инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, Район Уставына туры килмәве;
- 3) жирле үзидарә органнарының кирәклө вәкаләтләре һәм хокуклары булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

- 4) формалаштыру чыганагы инициатив түләүләр булмаган инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чараптар қуләмендә жирле бюджет акчалары булмау;
- 5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәләрәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;
- 6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Районның башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук компетенцияләре нигезендә аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә хокуклы.

9. Инициатив проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе Район советы (Район Советы вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыены) тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата инициатив проектлар, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12 өлешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, районның башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны төзү һәм эшчәнлек тәртибе Район Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә. Коллегия органның (комиссиянең) составы Районның Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегиаль орган (комиссия) эгъзаларының гомуми санының яртысы Район Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проектның инициаторлары, тиешле Район территориясендә яшәүче гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башка гражданнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә иҗтимагый контрольне гамәлгә ашырырга хокуклы.

14. Инициатив проектны Район Башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынуучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат, басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Район Башкарма комитеты хисабы Инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алыш 30 календарь көн эчендә Мамадыш муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә бастырылып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Курсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаган очракта, курсәтелгән мәгълүмат составына әлеге муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункттында курсәтелгән мәгълүмат шәһәр торак пункттының старостасы тарафыннан гражданнарга житкерелергә мөмкин.»;

4. 17 статьяда:

4.1. 1 өлештә «һәм жирле үзидарәнен вазыйфаи затлары» сүзләреннән соң «, инициатив проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу,» сүзләрен өстәргә;

4.2. түбәндәге редакциядә 1.1 пункттын өстәргә:

«1.1. Инициатив проектлар керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе Район Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

5. 19 статьяда:

5.1. 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнардан сорашып белешүдә уналты яшькә житкән район халкы яисә аларга инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы,.»;

5.2. 3 өлешкә түбәндәге редакциядә 3 пункт өстәргә:

«3) уналты яшькә житкән районда яисә аның өлешенә яшәүчеләрнең, әлеге инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарың фикерен ачыклау өчен гамәлгә аширу тәкъдим ителә»;

5.3. 1 абзацта «Район советы. Каарда» сүзләрен «Район советы» сүзләренә алмаштырырга. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге <http://mamadysh.tatarstan.ru>. рәсми сайты кулланыла ала. Каарда»;

5.4. Түбәндәгә эчтәлекле 6 пункт өстәргә:

5.5. 7 өлешнең 1 пунктында «яисә Районда яшәүчеләрне» сүзләрен өстәргә.»;

6. 26 статьяда:

6.1. Түбәндәгә эчтәлекле 3.1. пункт өстәргә:

«Район Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайми булмаган рәвештә гамәлгә аширу өчен тулаем алганда айга алты эш көне тәшкил иткән чорга эш урынын(вазыйфасын) саклап калу гарантияләнә.»

6.2. 12 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«12. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә аширучы Район Советы депутаты түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар биләргә;

2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән федераль дәүләт хакимиите органнарының үзара нигезендә килешүләрдә башкасы каралмаган булса;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә башка вәкил булырга;

5) хезмәт эшчәнлеге өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэмүн итү чараларын хезмәткә карамаган максатларда файдаланырга;

6) дайми нигездә Район башлыгы вазыйфасы урынын биләуче зат буларак бастырып чыгарылган һәм чыгыш ясаган өчен гонорарлар алырга;

7) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата һәм башка бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм бүтән төрле бүләкләүләр, хезмәтләр, күнел ачу, ял

итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә алынган бүләкләр жирлек жирлегенен милке дип таныла һәм акт буенча муниципаль органга тапшырыла. Район башлыгы вазыйфасы урынын биләгән зат беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшыргач, Россия Федерациясе норматив хоқукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

8) билгеләнгән тәртипкә карамастан чит дәүләтләренең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм маҳсус исемнәрен, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;

9) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән, Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары яисә муниципаль органнар белән чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән килешүләр буенча Россия Федерациясе чикләреннән хезмәт командировкаларына китү;

10) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнарының чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән үзара мөнәсәбәтләрендә башкасы каралмаган булса, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә;

11) хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә мәгълүм булган чикле мәгълүммәттан файдалануга кертелгән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга.

12) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, районның сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, Районның сайлау комиссиясе аппаратында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенен гомуми жыелышында катнашудан тыш)

Татарстан Республикасы законында билгелэнгэн тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына (Татарстан Республикасы министрына) алдан хәбәр итеп, туләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында район мәнфәгатьләрен туләүсез нигездә яклау;

г) район исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә районның идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә район мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар.»

6.3. 14 пунктта «, әгәр Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса» сүzlәрен өстәргә»;

6.4. 16 пункту «жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты» сүzlәреннән соң «яки күрсәтелгән затларга карата башка жаваплылык чараларын куллану турында» сүzlәрен өстәргә»;

6.5. түбәндәгә эchtәлекле 16.1., 16.2. пунктларын өстәргә:

«16.1. Үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат биргән депутатка, әгәр бу мәгълүматны бозып күрсәтүләр житди булмаса, түбәндәгә жаваплылык чараларын кулланылырга мөмкин:

1) кисәтү;

2) депутатны Район Советында вазифадан вәкаләтләре чоры тәмамланганчы Район Советы депутаты вазыйфасын биләүдән азат итү;

3)дайми нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру хокукиннан аның вәкаләтләре чоры туктатылганчы дайми нигездә вәкаләтләр башкару хокукиннан азат итү;

4) вәкаләтләре срокы туктатылганчы жирлекнең вәкиллекле органында вазыйфа биләүне тыю;

5) вәкаләтләр срокы тәмамланганчы дайми нигездә вәкаләтләрен үтәүне тыю.

16.2. Элеге статьяның 16.1 өлешендә күрсәтелгән жаваплылык чараларын депутатка куллану турында карап кабул итү тәртибе Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.»;

7. 38 статьяда:

7.1. 4 пунктта «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса» сүzlәрен өстәргә.»;

7.2. 38 статьяның 5 пунктын түбэндэгे редакциядә бәяп итәргә:

«5. Район башлыгы хокуклы түгел:

- 1) дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар биләргә;
- 2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәгыльләнергә;
- 3) укыучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә. Шул ук вакытта укыучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән федераль дәүләт хакимияте органнарының үзара нигезендә килешүләрдә башкасы каралмаган булса;
- 4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә башка вәкил булырга;
- 5) хезмәт эшчәнлеге өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэмин итү чараларын хезмәткә карамаган максатларда файдаланырга;
- 6) дайми нигездә Район башлыгы вазыйфасы урынын биләүче зат буларак бастырып чыгарылган һәм чыгыш ясаган өчен гонорарлар алырга;
- 7) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата һәм башка бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм бүтән төрле бүләкләүләр, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә алынган бүләкләр жирлек жирлегенең милке дип таныла һәм акт буенча муниципаль органга тапшырыла. Район башлыгы вазыйфасы урынын биләгән зат беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшыргач, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

8) билгеләнгән тәртипкә карамастан чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм маҳсус исемнәрен, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;

9) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән, Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары яисә муниципаль органнар белән чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән килешүләр буенча Россия Федерациясе чикләреннән хезмәт командировкаларына китү;

10) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнарының чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән үзара мөнәсәбәтләрендә башкасы карапмаган булса, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә;

11) хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә мәгълүм булган чикле мәгълүммәттан файдалануга кертелгән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга.

12) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгे очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, районның сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыельышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, Районның сайлау комиссиясе аппаратында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтенең гомуми жыельышында катнашудан тыш) Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына (Татарстан Республикасы министрына) алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берэмлекләре Советында, муниципаль берэмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында район мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә яклау;

г) район исеменнән оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешиләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә районның идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючи (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә район мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү;);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар.»

Район башлыгы гражданлық, яки жинаять эше яки административ хокук бозу эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

Район башлыгына Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачу һәм кулдагы акчаларны һәм кыйммәтләрне саклау, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) файдалану тыела.

Район башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре әлеге устав белән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.»

8. 41 статьяда:

8.1. 6 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Даими нигездә эшләүче район Башлыгы урынбасары түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар биләргә;

2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән

федераль дәүләт хакимияте органнарының үзара нигезендә килешүләрдә башкасы каралмаган булса;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, дәүләт хакимияте органнарында һәм жирле үзидарә органнарында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә башка вәкил булырга;

5) хезмәт эшчәнлеге өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэмин итү чараларын хезмәткә карамаган максатларда файдаланырга;

6) дайми нигездә Район башлыгы вазыйфасы урынын биләүче зат буларак бастырып чыгарылган һәм чыгыш ясаган өчен гонорарлар алырга;

7) Россия Федерациясе законнарында каралмаган хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акчалата һәм башка бүләкләүләр (ссудалар, акчалата һәм бүтән төрле бүләкләүләр, хезмәтләр, қүнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә алынган бүләкләр жирлек жирлегенең милке дип таныла һәм акт буенча муниципаль органга тапшырыла. Район башлыгы вазыйфасы урынын биләгән зат беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына һәм башка рәсми чарага бәйле рәвештә алынган бүләкне тапшыргач, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

8) билгеләнгән тәртипкә карамастан чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнең, бүтән ижтимагый берләшмәләрнең һәм башка оешмаларның мактаулы һәм маҳсус исемнәрен, бүләкләрен һәм бүтән мактау билгеләрен (фән һәм спорт өлкәләреннән тыш) кабул итәргә;

9) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән, Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары яисә муниципаль органнар белән чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән килешүләр буенча Россия Федерациясе чикләреннән хезмәт командировкаларына китү;

10) әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләрендә, Россия Федерациясе законнарында яисә дәүләт хакимиятенең федераль органнарының чит дәүләтләрнең дәүләт органнары, халыкара яисә чит ил оешмалары белән үзара мөнәсәбәтләрендә башкасы каралмаган булса, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә;

11) хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә мәгълүм булган чикле мәгълүмматтан файдалануга кертелгән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга.

12) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә түләүсез нигездә катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) Татарстан Республикасы Президентына (Татарстан Республикасы Премьер-министрына) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә алдан хәбәр итеп катнашу ;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнәң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешма идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исsemennән гамәлгә ашыру тәртибен яки муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә курсәтү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

дайми нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы район башлыгы урынбасары, гражданлык, яки җинаянь эше яки административ хокук бозу эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый. ».

8.2. 7 пунктта «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса» сұzlәren өстәргә.»;

9. 44 статьяда:

9.1. 1 өлешендәге 9 пунктының 12 абзацында «үз белдеге белән төzelгән корылманы жимерү турында Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә карап, үз белдеге белән төzelгән корылманы жимерү яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы карап кабул итә,» сұzlәren төшереп калдырырга.

9.2. «участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына вазыйфа хезмәткәре күрсәтелгән вазыйфаны биләгән вакытка торак урыны бирә;

- алкоголь, наркотик яисә башка исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәту чарапарын гамәлгә ашыра.»;

10. 55 статьяда:

10.1. 3 пунктының 2 абзацында «Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр» сұzlәren төшереп калдырырга;

10.2. 4 өлешнең 2 пунктында «шулай ук Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрнен» сұzlәren төшереп калдырырга;

11. 69 статьяның 1 өлешендә "гражданнарың инициатив төrkemnәre" сұzlәrenнән соң «Мамадыш районы прокуроры» сұzlәren өстәргә.»;

12. 80 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Район Советының тиешле бюджет керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм бюджет турында карап проекты кертелгәннән соң кабул ителгән муниципаль норматив хокукий актлары агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджетка үзгәрешләр кертелгәндә чираттагы финанс елында агымдагы финанс елына һәм план чорына агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешендә исәпкә алына.»;

13. XIV бүлегенә 83.1 статья өстәргә:

«83.1 статья. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан һәм башкача тәэмин иту

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү чыганагы булып, муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында Татарстан

Республикасы бюджетыннан инициатив түлэүлэр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнәрен исәпкә алып, инициатив проектларны гамәлгә ашыруға жирле бюджет турындағы карап белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түлэүлэр дигэндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган гражданнарның, индивидуаль эшқуарларның һәм төзелгән юридик затларның акчалары анлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түлэүлэр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түлэүләрнең калган өлеше барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түлэүлэр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчерелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түлэүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе Район Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыярый мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашу рәвешендә дә тәэммин итепергә мөмкин.»;

14. 84 статьяның икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Муниципаль эчке алынналар дигэндә, муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә Район исеменнән заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү анлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак Районның бурыч йөкләмәләре туа.».

